

Men ständigt växte marknaden, oupphörligt stego behoven. Även manufakturen räckte icke längre till. Då gjorde ångan och maskinen revolution i den industriella produktionen. I manufakturens ställe trädde den moderna storindustrin, i det industriella medelståndets ställe trädde de industriella miljonärerna, cheferna för hela industriella arméer, den moderna bourgeoisien.

Storindustrin har skapat den världsmarknad, som Amerikas upptäckt förberedde. Världsmarknaden har givit handeln, sjöfarten och samfärdseln till lands en omätlig utveckling. Denna åter har tillbakaverkat på industrien, och i samma grad som industrien, handeln, sjöfarten och järnvägarna vunno i utsträckning, i samma grad utvecklade sig bourgeoisien, förökade sina kapital och trängde alla från medeltiden härstammande klasser i bakgrunden.

Vi se alltså, att den moderna bourgeoisien själv är produkten av ett långt utvecklingsskede, en rad av revolutioner i produktionen och samfärdseln.

Vart och ett av bourgeoisiens utvecklingsstadier åtföljdes av ett motsvarande politiskt framsteg. Från undertryckt stånd under feodalherrarnas herravälde, från beväpnad och sig själv förvaltande association i kommunen, från oberoende stadsrepublik, från skattskyldigt tredje stånd i monarkien, från att under manufakturens period ha utgjort en motvikt mot adeln i ståndsmonarkien eller den absoluta monarkien, från att ha bildat grundlaget för den stora monarkien i allmänhet, tillkämpade den sig efter storindustriens och världsmarknadens uppkomst den uteslutande politiska makten i den moderna representativ-staten. Den moderna statsmakten är blott ett utskott, som förvaltar hela bourgeoisiklassens gemensamma affärer.

Bourgeoisien har i historien spelat en högst revolutionär roll.

Bourgeoisien har överallt, där den kommit till makten, förstört alla feodala, patriarkaliska och idylliska förhållanden. Den har obarmhärtigt sönderslitit alla de brokiga förhållanden, som bundo människorna vid deras naturliga ledare, och icke kvarlämnat något annat band